

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat órára — — 25 K. — f.
 Három órára — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A köziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklám-
 címkét a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

N. v. p. riad p a t v Bratislava
 čís. 25448/III. a 1925.

BARS

HIRDETÉSEK:
 centiméterenként — fillér.
 Nyittrai közlemények garmond
 soronként — fillér.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 árendajánnyban részesülnek.

A garamvölgyi gazdák kivánsága.

Holnap, azaz hétfőn ül össze a szlovenszkoí mezőgazdasági tanács, hogy a mezőgazdasági válság megoldásáról tanácskozzék. Mintha csak a probléma nagy jelentőségét akarta volna kidomborítani, noha még a tanács üléséről szóló hír nem is volt nyilvánosságra hozva, az elmúlt vasárnap a garamvölgyi mezőgazdák tartották Léván gyűlést, országra szóló határozatot hozva, miért is a spontán megnyilatkozás jelentőségében csak erősödött.

Igaz, hogy a gyűlés pártpolitikai volt, a magyar nemzeti párt lévai körzetének gyűlése volt, de aki csak egy kissé is befentes, az tudja, hogy a magyar nemzeti párt törzse a kisgazdapártból alakult ki és a magyar nemzeti párt politikai akaratát ma legfőképpen a közzgazdasági problémák megoldására törekszik, mint nemzeterősítő bázis megalkotására.

Nem akarunk bele mélyedni ezeken a hasábkokon a politikába, de fel kell figyelni a gyűlésen elhangzottakra, azért mert minden nap kenyerünket érinti, olyan közzgazdasági problémákat feszeget amelyek általános érdekűek és csöpöpet sem nagyitunk, midőn azt mondjuk, hogy általános társadalmi viszonylatban is gyomorba vágók. Mert csodálatos életet élünk! Ha apánk felkelne a sírjából, talán megtagadnának bennünket, amidőn azt látnák, hogy közzgazdasági életünk mai szerencsétlenségének a jelenlegi gabonaárak alacsony árát állítanak oda. Hiszen a szegénység problémája mindég a kenyér ára volt s az olcsó buza az olcsó kenyeret hozta. Sajnos, ma a helyzet más. A modern közzgazdasági élet mechanizmusa annyira kifinomult, komplikált és szerteágazó szálakból áll, hogy a régi primitív kor közzgazdasági mechanizmusának törvényei egészen másként érvényesülnek, mint a boldog hajdankorban, midőn csupán a szűkebb helyi viszonyok befolyásolták a közzgazdasági élet menetét és alakulását. Ma egy jótérmet fölött állunk kezünkkel tördelve!

Országos közzgazdasági politikánk nem tudja megfelelő érvényre emelni gazdáink fáradságos munkájának eredményét, mert nem tudja kellőképpen össze hangolni azt a linnomművű hatalmas orchestert, amely

közzgazdasági életünk indulóját intonálja.

Nézzük, vajjon mit kívánnak a gazdák, akik drága magot vetettek és olcsó termést arattak. Azt kívánják, ami után az egész társadalom a háboru telforgatott éveit után vágyódik, lehető összhangot alkotni az élet főkönyvének bevétel és kiadás rovata közötti egyenlegben. A mezőgazdasági válság problémájával holnap a szlovenszkoí mezőgazdasági tanács fog foglalkozni. Már a címe is azt mutatja, hogy ennek a testületnek nincsen teljhatalmu kompetenciája a fogas probléma megoldására, azért felmerül a kérdés, vajjon a fölötté álló hatalom elfogadja-e a tanácsait és érvényre emeli-e azt gyakorlatban?

Az új kormányunk összetétele ugyanis a tűz és víz ellentétes fogalmihoz hasonlítható. Experimentálás továbbra is az egyébként szent demokrácia elvével, miként tudnak elvegyülni a térben az idő uralgó elemei.

Teljes megértéssel tudjuk méltányolni az osztályöntudatot, mint elementáris kapcsát a társadalom egy rétegének, de sokkal fejlettebbnek, magasabb rendűnek és gyakorlatilag eredményesebbnek látjuk az osztályok és pártok fölött álló, egyetemes társadalom jóindulatu szellemi akaratát, amely teljes öntudattal áll az élet dübörgő gépe fölött s egyenletesen olajozza annak minden egyes kerékét.

Ma tart előadást Gwerk festőművész a művészetről a kaszinó kultúrestjén.

Ma, vasárnap este hat órai kezdettel nyílik meg a lévai kaszinó kultúrestje a város háza dísztermében Gwerk Ödön selmebányai festőművész képképzőművészeti előadásával, amelyben a művészet kérdéséről fog értekezni. A kultúrest keretében zajlik le a szlovenszkoí magyar írók könyvszája is, ahol a szlovenszkoí irodalmi művek között meg fogják találni a lévaiak, az elhunyt Kersék János és Karafiáth Márius műveit is.

A képképzőművészen ott fogjuk látni Gwerk Ödön kisebb műveit, mert a nagyobb képei jelenleg Dániában vannak kiállítva, ahol a sajtó nagyon szép elismerésben nyújtotta át a dán közönség elismerését a szlovenszkoí festőművészeknek. A kritika egyhangúan megállapítja, hogy a mélység és tartalma gazdagság Gwerk művészetének alapja.

— A csehszlovákiai sajtóból egy halom új sajtó cikkek feleltek előtűntek, amelyek minden sorából az őszinte elismerés árad. Nagy érdeklődéssel várjuk lévai kiállítását és ma esti előadását s hogy utat nyissunk a művész lelkehez, itt adjuk a P. M. H. méltatását

Gwerk tavalyi pozsonyi kiállításával kapcsolatban.

— A festő, akinek képeit ma együtt találjuk a pozsonyi Művészegyesület kiállító termében, nemcsak elismert értéke az új magyar pikúrának, hanem alkotásának mélyebb színével az európai képzőművészet profiljához verődik. Megalapításunk nem annyira értelmi, mint intuitív. Aki ezeket a képeket végignézi, megsejtéseket és megérzéseket kap, amelyek mulhatatlan erővel hőmpölyögnek a lelken végig. Valami különösen megkapó erő van ezekben a hatalmas olajképekben. Megfogja és fölemeli az embert és soká magasra tartva hordja. Ez az erő, ami ezekből a súlyos olajkompozíciókból árad Az élet maradóktalan, széles zuhogású ereje. Aki nincs hozzászokva ahhoz, hogy az új festőktől az európai elfáradtság megnyilatkozásánál többet kapjon: lényeges művészi élményre tesz szert a Gwerk Ödön alkotásainál. Mert ezek a képek dalolnak. A föld, a levegő, az erdő, a fony, a kenyér, az ember véghetetlen szímfóniáját dalolja. Szímfónikus kompozíciók ezek a képek. Gwerk Ödön naturalista és dekoratív, mert komponál. A tájképei nem a natura híven lemasolt fényképek, hanem egy földdarab teljességének művészi kifejezése. A természet végtelensége van a képekben. Az erdők ősi zugása, a hegyi patakok moraja, a felhők nedvessége, az óriási hegyek súlyos felvillanásai és hideg kék árnyai, az ég kacagó derűje, kicsi házak a hegyoldalon, nagy iramban végigfutó hegyi ösvények sárgája, vihar és napfényt: egytől-egyig, mind szintetikus művészi valóságot jelentenek. Ezek tájképszimbólumok. Bennük a természet egy-egy szervének megmozdítása a központi összetartó erő. Dekoratív képek, sajátos szépségekkel, buja csorduló színekkel, impulzív felzással tele De a művész tovább megy: életvilágot jelenít meg a vásznon. És aki eddig nem vette észre az erdők és a levegő hovatartozóságát a fák sajátos mondani-vaioját, a kacskaringós utak kacskaringóját: most már szemét veri a talaj, melyből ezeket a képeket a festő ecsetje elővarázsolta. Szlovenszkoí táj ez. Lépten-nyomon szághatjuk a Selmebánya körüli hegyvidéket, a gyönyörű kopancsákat, ahonnan most jött le Gwerk Ödön ezzel a kollekciójával. Van egy képe: óriási hegyek völgyében, fatális borulatu ég alatt kigyózó hegyiut, valahol a távolban templomtal fehérít elő s az uton 4 gatyás, ingujjas, földhözragadt ember fekete koporsót visz, elől a botorkáló keresztívő gyerek meg a pap, a koporsó mögött kendős, hajlott asszonyok. És valahol egy felhő rés a föl fénykeveréket hajgál a vén nap. Óriási nagy a kép méreteivel is így pedig döbbenetes hatása. Igazi gverki alkotás. A hegyek pszichéje van ezen a nagy kompozícióban. Megfestési stílusa is egyéni: csupa izomstílus. Sehol semmi hiábavaló apróság, tökéletesen jó kompozíció, sok tanulmány eredője. Gwerk determinálva van a nagyszabású alkotásokon. Minden esetenélő a nagy kulturájú festő árulja el, aki nagy felkészültséggel rendelkezik. Gwerknek nincsenek rajzai, metszetei, karcolatái, illusztrációi. Sokkalta nyughatatlanabb az ereje, mintsem hogy rajzolásra kényszerithesse magát. Nagy érzéket és nagy indulatát csak hatalmas kompozíciókba önti ki. S ehhez van neki bőven tehetsége és ereje. És nyugati perspektívák vannak benne. Ahogy a gondolkodó parasztot lefesti, ez megint nem fotográfia. Ez a pa-

raszt a Gondolkodó, ahogy a Rodin zsenije is bronza álmolta. Pesszimisztikus, vigasztalan képek a Gwerkéi. Ahol embert jelenít meg, munkát szimbolizál, emberi szenvedélyt sugallat; kemény és határozott. Van egy finom portréja: tíz évvel ezelőtt készült, az a címe: „Az apca.” Mekkora utat tett a művész ettől képtől ahhoz az önarcképhez, melyen a maga hegyvidéki lirájával a háttérbe, jellegzetes arca nézeget a függő olajok között. Ez a Gwerk Odön művészi attitűdjének és vényé. Ugy éreztem, mikor e képek között járkáltam, hasonlatos az Egger Lienzéhez, aki a tiroli hegyek nagyszerű, nagyerejű dalosa volt. Tájékozódó emberek mindketten. Gwerk és Egger Lienz is őstalajú festők, robusztusak, naturalisták, tele a természet mithoszával Egger Lienz a tiroli nép költője volt és a szociális valóságot vetítette az etnikai sajátossággal együtt. Gwerk par excellence szlovenszkói festő, Szlovenszko szimbolikus költője, mint Prohászka István a Csallóközé. Az a hatalmas képe, amelyen déli verőfényben a hegytetőn, kék csúcsok közt, egy legény táncot lejt egy szörnyű, feneteszű vad néemberrel s egy másik legény hosszan harmonikázik nekik s az egész valami tipikus népi mithosz ízt adja: még csak a fel-felcsillanó tengert jelenti, *De Gwerk egész őszerejű bizonyosságot kapunk, hogy a művész a tenger előtt áll és a végtelen víz tárlatai hívják.*

A kultürestre és a 22-éig tartó kiállításra a belépés díjtalan.

A felnőt és a gyermek.

Karácsony, Betlehem, népszámlálás, a hajszolt tömegben marcona légiók cohortsai vágatnak, a Kelet színes zürzavara megteik millió ideges gesztussal. . . Két ember Mária és József, idegen világban él, kikacsolódva a tolongásból: őket csak a gyermek érdekli, a gyermek az új világ. Bőcsek indulnak, csillag vezeti őket a gyermekekhez. Gazdagság, hatalom és rang megjelenik vezekelni évezredek előtt: a gyermek előtt.

Igy karácsony előtt kevesen gondolnak a karácsony szimbolizálására, hogy a gyermek a jövő. A csöppesség, aki a felnőtnek nyelvén kapcsolatot keres a világgal és a régi szavakat poétikus szabadsággal használja, sokkal több a gazdagságnál, az aranyánál és a hatalomnál.

Körülnéz a világban és mondhatni ér-

Azok a leányok!

(Fecségésnek is beillő csevegés.)

Ha a lányokról írunk, akkor csakis serényen dolgozó és munkálkodó leányokról, ez esetben leánytanoncokról beszélünk. Ők képviselik a „Dolgos nők” osztályát.

Igaz, hogy ők jobban szeretik, ha nem leányoknak, hanem lányoknak szólítjuk őket. Hogy miért szeretik jobban ezt a megszólítást? Megadjuk rá a feleletet.

Azért kedveik inkább a lány címezést, mivel még nem haladták túl a *bakfiskort*. Ha jóval túl lesznek a bakfiskort és elérik, — mondjuk — a három X-et, akkor szívesen csöppennének vissza ismét a leánysorba. Igen, de csak csöppennének! De hol lesznek ők már akkor?

Ugyan hol? Hol lennének másutt, mint — férjénél! Mert ebben a mai tudomány világban, amikor senki sem akar dolgozni mindon nőülendő fiatalember, két kézzel kap a „Dolgos nő” után. Mivel ezt ők maguk is jól tudják, azért már nem kérdezik többé ajkbiggyeszte, hogy fiatalemberek fogják tanítani-e őket.

Különbösen erre nézve is megnyugtató választ adhatunk a kíváncsi leányoknak, amennyiben ma, december 8-án reggel 9 órakor, Halász Károly géplakatos polgármesternek Kozma Géza nevű új tanonca, belép az irodába, a szokásos üdvözet után ezt mondta, a neki háttal álló iparos tanonciskolai igazgatónak: Kérem fiatalúr, tessék engem beírni!

Mindzett nem azért mondjuk, mintha kérkedni akarnánk ezzel, hanem azért, hogy

telmi fejlődése első percétől kezdve harcol. Ez a harc annál élesebb, minél jobban intellektuálisabbá válik az otthon. A felnőttek, a gyermek környezetében lévő lesújtó ítélete: a gyermekek játék és baba való. Mint ércfal veszi körül a gyermeket:

- ne bántsd azt!
- nem neked való!
- menj innen!
- hát te meg mit csinálsz megint!
- nem hagyd abban rögtön!
- játszá! a babáddal, vagy az új építőszekrényvel!

— ott a kis motorod, miért nem játszol azzal?

Hát még ha a baba eltörik, vagy a motort leszereli a kicsi! Legtöbb esetben a játék és a kedves ajándék sorsa az, hogy sebet üssön a fejlődő lelken és a gyermek meggyűlöli a játékot, mert a játékért van és önmaga is a játékért van, nem pedig a játék van érte!

A rossz nevelő elfelejti, hogy a gyermek állandóan el van foglalva a legfontosabbal: a saját értelmének fokozatos felépítésével. Minél jobban fejlődik ez az értelem, annál inkább növekszik a gyermek cselekvési vágya. Számára ismeretlen világ s ő felfedező uton van a világban: tapasztalásokat akar szerezni, használni akarja a világot aszerint a rejtélyes ösztön szerint, mely az emberi értelem alapja.

Egyik nemzetközi színházi kongresszuson Reinhardt a színészkérdésről beszélve, többek között megjegyezte:

— A jó színésznek olyannak kellene lennie, mint a gyermeknek. A gyermek nem játszik, hanem ha valami foglalkoztatja a fantáziáját, akkor az számára egyuttal valóság is. Felül a székre, utánozza a motor-katlogást, a szírnát és halálos komolysággal kiabál rá csöpp kollégájára vagy akár a felnöttekre is: vigyázz, mert el üt az autóm!

Már most állítsuk szembe ezzel a ténynyel azt, hogy a magát okosnak tartó felnőt igen sokszor nem veszi komolyan a gyermeket, érdeklődésére tréfás, könnyed válaszal felel, minek is a gyermeknek mindent az orrára kötni. Megérdemli-e a gyermek, aki a kezeltgyébe kerülő játékból is világot formál, hogy a valóságos világot letagadják előtte?

Ez a nevelés modernnek látszó, de örök problémája. A modern gyermekotthonok már áttértek a lélektani szempontból helyesebb módszerre: a gyermekek a nekik megfelelőbb

meggyőződjenek a finyáskodók arról, hogy még ilyesmit is előfordulhatnak.

Mivel a fiatal leányok legalább is oly biztonságban vannak az iskolában, mint az édesanyjuk védőzárnai alatt, azért nem idegenkednek már többé az iskolától. Hogy megbarátkoztak már a leányok a tanonciskolával és hogy kedvel jönnék oda, ezt többféltel tudnánk megindokolni, de mi ezen alkalommal csupán egy esetet említtünk meg.

A leányok és a fiúk szorgalmasan rajzolgattak a szabásati órán. Az egyik leány feltűnő módon lehangolt és szomorú volt.

— Hát maga miért olyan elszontyordott? E'ainte gondolkozott, hogy megmondja-e, vagy sem. De azután rászánta magát és ezt mondta: „Kérem én már a jövő héten felszabadulok; szerettem volna továbbra is itt maradni és engem az bánt, hogy most már kiiltanak innen, ahol csak leánytanoncok lehetnek!”

— Ugyan ne okoskodjék! Már, hogy beszélhet így? Mi nem tiltunk ki innen senkit. Maga jól tudja, hogy: „A virágnak megtiltani nem lehet...”

És már nem szomorú, sőt még mosolyog is. Azóta is, — annak dacára, hogy felszabadult — szorgalmasan eljárógat minden rajzórán.

Ez a leányka nem is sejtí, hogy mily megnyugtató érzés, mily nagy elégtétel nekünk de különösen nagy elégtétel és elismerés a szabászatirajz tanítójának, e leányka önkéntes íttléte.

Erre haszaltalan keresünk példát a 45 éve fennálló iparos tanonciska történetében.

butorok között lagnak. Apró ruhafohosokra maguk helyezik el a kabátjukat, maguk szolgájkák ki magukat és a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a gyermekek mindezt komolyan és ambícióval csinálják, örünek, hogy van valami, amit komolyan csinálnak.

Valóban, ha a játék lélektanát bontogatjuk, akkor rájövünk, hogy a játék, a babaszoba az életből kiábrándult felnöttek számára való inkább, mint a gyermek számára, aki heroikus szereti az életet és hisz benne.

Sokszor lehet hallani azt is, hogy zseniális ember az, aki felnőt korában is olyan tud lenni mint a gyermek. Paradoxonnak hangzik, de igen sok lélektani valószínűség szól amellett, hogy a gyermek az az ember, aki még zseni.

A jó nevelés bizonyára zseniálissá teszi az embert és akik ettől a zseni többtermelésből megijednek, azok is megnyugszanak majd, ha elgondolják, hogy a zseni azért ijesztő sors, mert egyedül áll egész életében, ő az a felnőt ember, akit a felnöttek gyermekeknek, a gyermekek pedig felnöttek tartanak. A zseni különben is csak élete egy-két pillanatában, az igazi alkotás pillanatában gyermek, akkor boldog is: a gyermek, ha megengedjük neki azt, hogy gyermek legyen, még több, mint a zseni, mert ő mindég gyermek.

Az ideál: *ha nem leszek olyanok mint a kisdédek, nem jutok el a mennyek országába.*

Karácsonyok érdemes elzárandokolni nekünk is az emberiség sorsához: a gyermekekhez. Nyugodtan, szégyenkezés nélkül megtehetjük ezt akár hatalmasok, akár gazdagok, akár milyen bőcsek is vagyunk! mi mind, akik felnötünk, már csak a gyermekben látjuk a jobb jövőt.

A világitás higiénája.

Hogy védekezni tudjunk azon káros hatások ellen, amelyeket a helytelenül alkalmazott világitás okozhat, szükséges, hogy ezeket megismerjük. A világitás technikájának egyik épen nem legutolsó feladata, hogy a modern ember amugy is agyongyötört szemét a helytelen és nem észszerűen alkalmazott világitóberendezések merényleteitől megmentsse. Nem lesz érdeketlen tehát, ha néhány mondatban röviden rámutatunk a világitás higiénájára.

Minden tanoncnak leghőbb vágya lerázni a nyakáról azt a sok bizonyos, sokat emlegetett járomt.

Felszabadulás! Ez a szó magába foglalja az inas kebelében léppangó vágyak és remények teljesülését. Már láttunk megrokkant, öreg segédeket, akik segédsorban hunytak el, de arra még nem tudunk példát, hogy valaki felszabadulás után, még átlépte volna az iskola küszöbét. Felszabadulás előtt azonban, már elég sokan kimaradtak az iskolából.

A leánytanonciskola még három év óta sem áll fenn s máris tud önkéntes ismétlőt, hozzá még felszabadult segédt, ily minőségben felmutatni.

Boldogult elődöm: Jaross Ferkó, e szavak kíséretében nyujtotta át a felszabaduláshoz megkívántató bizonyítványt, egy kis termető tanoncnak:

„Bár som ja ako myš,

Len som ja tovariš!..“

Jőzűt nevéttünk ezen a találó versikén mind a hárman, t. i. Jaross Ferkó, meg a törpe termető-töppörtü-tanonc és e sorok írója.

Ez a kis vers magába foglalja az inasvágyak netovábbját. Mintha azt mondaná: Kicsi vagyok, mint az egér,

Inasélet semmit sem ér!

Szószerinti fordítása — körülbelül — ez volna: Ha akkora vagyok is, mint az egér, csakhogy segéd vagyok!

Ha nem lenne egy ilyen, az iskolát önkéntes kedveteleiből látogató tanoncunk, mint ez a leány, akkor azt vagy a szomszédoktól kellene kérnünk, vagy pedig pénzért kellene vennünk. Már ezért is kell,

A leggyakrabban előforduló hiba a túlgyenge, vagy túl erős világítás. A világítás erősségének változásainál a szem automatikusan gondoskodik inné igyekszik arról, hogy lehetőleg mindig megfelelő fényerősséggel juthasson a retinára és így a látás ne legyen túlerőltetve. Ismeretes jelenség ez, amit a pupilla alkalmazkodó képessége név alatt szervezettünk csodálatos mechanizmusa egyik megnyilvánulásaként könyvelünk el. A pupilla is csak bizonyos határok között tud alkalmazkodással a rossz világítás ellen küzdeni. Nutting vizsgálatai szerint, amíg az inger 1-ről százmilliószorosára nő, a pupilla csupán tízedrésére képes összehúzódni. Az inger ezen óriási változására tehát a pupilla reagálása aránylag kicsi. Természetes tehát, hogy kizárólag ezen automatikus fény szabályozóra nem bízhatjuk szemünk megvédését, hiszen képtelen volna gondoskodni arról, amire hivatva volna, hogy bárminő fényerősségnél mindig állandó fényerősséget engedjen az érzékeny retinára jutni. És mint mindenütt és mindenkor, ebben az esetben is egyformán káros a sok és a kevés.

Ha figyelmesen elolvassuk a rövidlátók foglalkozási statisztikáját, feltétlenül igazolva látjuk, hogy a szem megerőltetése szerzi az optikusoknak a legtöbb vevőt. És ha a bajt a szemtűveg megvásárlásával és alkalmazásával javítani tudjuk, szemünket megmondolás nélkül újabb megerőltetésnek tesszük ki, ami a már amúgy is megtámadott látószerveinket még rohamosabb módon viszi a pusztulás felé.

A rövidlátók említett statisztikája Koelsch szerint a következők:

mezőgazdák, szolgák, kocsisok között rövidlátó	3,5%
napszámosok, gyári munkások	4-6
órádosok	10-18
aranyművesek	11-46
vésnökök	16-33
műszerészek	18-25
betűszedők	42-51

Hogy a munkánknál megfelelő megvilágítás legyen, az nem az erszény kérdése. Lehet egy teremben pazar világítás, munkahelyünk mégis biztos szállítója a rövidlátók és szemfájások csapatának. És viszont nem elegendőn világított helyiségben is szenvedhet szemünk a bejelölt túlerős fény miatt. Hogy szemünk minő merényletnek van kitéve, azt azon tárgyfelület felületi fényességével fejezhetjük ki legkényelmesebben, amelyre tekintetünk irányul. Ismeretes, hogy egy testet akkor látunk, ha arról fény juthat a szemünkbe. Hogy ez a fény a testnek saját

fénye e vagy csupán az optika törvényei szerint visszavert, idegen fény, az e tekintetben mellékes. A felület egy négyzeccentiméter által kisugárzott, illetve visszavert fényerősséget nevezük felületi fényességnek. A szem mindenesetre károsodik, ha a látott test felületi fényessége egy megengedettnél nagyobb. És ez a megengedett, még ártatlan fényesség elég kicsiny, még pedig háromnegyed gyertya csupán négyzeccentiméterenként. Ha megvizsgáljuk a ma használatos fényforrásokat, azt fogjuk találni, hogy azok felületi fényessége ezen határt sokszorosan túllépi. Így pl. a Tungstram légüres lámpáké 150-220, a Tungstram gáztöltésű lámpáké pedig 800-1300 gyertya négyzeccentiméterenként. Csúppán a stearin és paraffingyertya marad e tekintetben a megengedett határon alul.

Feltétlenül gondoskodni kell tehát arról, hogy egy mesterséges fényforrás fénye közvetlenül a szembe ne juthasson, mivel a feltétlenül vakítást okoz. Miképp vélekedjék tehát a világító technikus azon kereskedőről, aki kirakatába egy meztelen izzólámpát helyez el, lehetőleg jó erőset, mert tisztában van a kirakat jó megvilágításának szükségességével. Igen ám, de az erős világítás nem mindig jó világítás! Ha ezen kirakatban elhelyezett szebbnél-zebb tárgyakat meg akarom nézni, nem kerülhetem el, hogy a lámpa gyilkos felületi fényessége is ne érje érzékeny szememet. Inkább elfordítva a fejemet, megyek el e „pazar fényű“ kirakat mellett.

Ha azonban megfelelő szerelvény alkalmazásával és a lámpa megfelelő elhelyezésével gondoskodunk arról, hogy a lámpába közvetlenül ne lehessen tekinteni, még mindig fennáll a vakítás lehetősége, a visszavert fény sugarak útján. Ha egy földszinti lakás ablaka előtt, amely lakásba sohase jut a Nap ádásos sugara, tükörrel a kezembem felállók és a tükört megfelelően tartom, képes vagyok a lakasba oly fénynyalotból küldeni, amely a 'ig' léven gyengébb a Nap direkt sugarainál, igen erős vakítást idézhet elő. A munkafelület is szerepelhet ilyen tükör gyanánt, nem is kell nagyon jó tükörnek lennie, hogy a visszavert fény már vakíthatson, hiszen az alkalmazott fényforrás felületi fényessége mellett egy iv papír, a fényezett butor, csiszolt fémfelület nem is szólna, kellemetlen, bánó és kártékony vakítást idézhet elő. A lámpaszerezésnél, illetve a munkahely megválasztásánál éberem kell gondoskodni arról, hogy a visszavert sugarak útján se történhessék vakítások.

Ha a mesterséges világítás mellett dolgozó gyors kifáradásról, kimerültségről, vagy fejfájásról panaszkodik, bizonyos lehetünk abban, hogy ennek oka a helytelen világítás.

A világítás egészségének körébe tartozik a szembe jutó sugarak fiziológiai vizsgálata. Nem minden sugár azonos hatású ugyanis. Az egész rövid hullámhosszu sugárzást élettani és vegyi hatásairól, a hosszabb hullámhosszakat pedig hőhatásairól ismerhetjük leginkább fel. Ezek mindegyike a szem egészségére felelté káros. Mesterséges világítás, különösen izzólámpa esetén ezek hatása elhanyagolható, csupán egyes különleges esetben válik az ellenük való védekezés szükségessé.

Ha azonban a fényt olvadó anyagok szolgáltatják (vas- és üveghuták), akkor a szem már erősen szenvedhet, mivel fénytörési részei a hősugarakat nagy mértékben átöröszik. Legjobban nyeli el még ezeket a szemlencse és így ez van leginkább a hősugarak káros hatásának kitéve. Védekezni megfelelő szemtűvegekkel lehet.

Összefoglalva tehát fejtegetéseinket, a mesterséges világítástól egészségi szempontból a következőket követelhetjük:

Egyenletes fényt szolgáltatasson, észrevehető ingadozások nélkül. A létesített világítás elegendő legyen, anélkül azonban, hogy közvetlenül, vagy közvetve vakítást okozhasson. Sugárzása káros elemeket ne tartalmazzon, legalább is ezeknek a szembejutása ellen biztos védelem alkalmaztassék. Egéstermékei a terem levegőjét ne szennyezzék el.

Lakásunk és munkahelyünk világításának felülvizsgálásánál legyünk nagyon kritikusak. Sok fáradságot takaríthatunk meg és súlyos bajokat előzhetünk meg, ha a szerelvényeket alkalmasan és racionálisan helyezzük el.

Felfordult időjárás. A meteorológusok előzetes jelentései alapján az emberiség szorongással várja a bejósolt szigorú telet s a jelek szerint ugyilátszik fekete karacsónyuk lesz. Am. ami kékis, nem mulik, tartja azt a régi magyar közmondás, mert természetesen a megjövendőt nagy ténem meg éppen elég idő áll rendelkezésére, hogy kibúgjon magát. De a decem beri időjárás még is csak paratán s valóban feljegyzésre méltó, hogy Luca nap előestéjén menydörgés és viharos közepette zápor szakadt a nyakunkba s jégeső is esett. Csakugyan felfordult időjárás!

hogy féltő gonddal örködünk felettük! Ugy vigyázzunk rájuk, mint a szemünk fényére.

Azért még sem vo'na jó, ha minden kívánságukat teljesítenék. Holmi kirándulásokat, holmi nem egy huzamban tartó kirándulásokat értvén ez elatt. Amely kirándulásról még a legkomolyabb leányzó is így nyilatkozott, amikor a szemükre lobbantottam kiruccanásukat:

„De kérem, csakis így ért valamit az egész kirándulás! Ha még aznap vissza kellett vo'na jönnünk, akkor már másnap senki sem beszélt volna arról. Így azonban amíg élünk mindig fogjuk emlegetni. Mikor lesz a legközelebbi kirándulásunk?“

— „Pont 71 év múlva, vagyis a 2000-ik évben!“

— Sebaj, megérheti az unokája, ha az nem, akkor a dedunokája!

Tekintettel vagyunk arra, hogy tanóráik ne kerüljenek összeütözésbe a fiuk óráival. Tekintettel vagyunk arra, hogy a leányok tanórái soha sem az esti, hanem mindig a nappali időszakra essik. Tekintettel vagyunk arra... De minek soroljuk fel, hogy mi mindenre vagyunk még tekintettel. Elég ha azt mondjuk, hogy tekintettel vagyunk még arra is, hogy az egyetlen közös órán, a szabászati órán, szigoruan elkülönítessenek a fiuktól. (Elég baj! A szedő gyerek.) Jobb oldalon ülnek a leányok, bal oldalon a fiuk. A legszigorubbán tiltva van a fiuknak a leányok padjához közeledni is. Azt azonban már teljesen fölöslegesnek tartottuk, hogy e szigorú tilalmat a leányoknak is a lelkükre kössük. Ugy vélekedvén, minek megtiltani a galambnak, hogy az ölyv, kánya, vagy a

véréngző sashoz közeledjék? Minek megtiltani a szelíd báránynak, hogy őrizkedjék a farkastól? Ha oda küldenék, hát irtózva menekülne előle.

És mégis mi történt?

A fiuk, — dicséretükre legyen mondva, — még csak tekingint sem mertek a leányokra. Rájuk sem hederítettek. Eszük ágában sem volt a leányok felé pillantani. Szóval Mohamed sziklaszállárdán állta a sarat és nem mozdult a hegy felé. E helyett azonban... No mit azonban?!

De ki hinné el ezt a csodát? Hát uramfia, igen igen, a hélyt láttuk odasompolgolni, odasomfordálni — Mohamedkéhez, vagyis az erényhősökhöz, — a fiukhoz.

Ne ütözzék meg tehát senki azon, ha mordizmos tekintetek lövelődtek — nem a fiuk, — hanem az erényösözök részéről, a vakmerő amazon felé. S mikor ez nem használt, rápirítottunk a merővak leányzóra.

Igen, rápirítottunk, csak az a kérdés, vajjon jogosan pirítottunk-e rá, az illető leánykára. Szerintünk nem volt jogunk erre. Még pedig kétféle okból nem. Az első ok: rögtön előhozakodhatunk. Azért nem volt jogos a megintés, mivel a leányok nem kaptak paracsot arra nézve, hogy nem szabad a fiuk padjához közelíteniök; nem szabad odatelepedniök; helyesebben írva: *települniök*.

De nem hallgatjuk el a második okot sem, mikor azt kérdezzük, hogy hol történt mindez? Az iskolában. Hová építik többnyire az iskolát? Az iskolát száz eset közül 99 esetben, a templom mellé építik! Ha pedig a templom épül később, mint az iskola,

akkor a templomot építik az utóbbi mellé. Ennél fogva a templom és az iskola szoros kapcsolatban vannak egymással, ugyanyira, hogy ahol templom nincsen, ott a hívek az iskolában végzik ajtatosságait.

No és mit látunk a templomban?

Azt látjuk, hogy a nők, minden tartózkodás nélkül, helyet foglalnak a férfiak során levő padokban. És ez egészen helyesen van így. Nem tűnik fel senkinek.

Megtörténik azonban, — 10-20 esztendőben egyszer, hogy férfi, — az is idegenből jött férfi — beül a nők padjába. És már annyira szokatlan, szinte feltűnő számabamenő eset, hogy az illető vagy megbámulják, mintha az a perzsa sah, vagy valami kínai mandarin volna.

Mindebből azt következtetjük és azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy ha a nők elfoglalhatják a templomban a férfiak padját, akkor a leánykák, — a dolgos nők, — a jogegyenlőség alapján állva, — helyesebben — ülve, szintén odasétálhassanak tapasztaltabb és jártasabb fiukollégáikhoz, hogy azoknak tanácsát kikérjék a pontos méretek szerint feladott szakrajz elkészítésére nézve. Ők sem csinálnak egyebet, mint azt, amit a felnőttektől, a néniktől látnak.

Ugyilátszik, hogy a „Dolgos állatok“-ra vonatkozó verscske, a „Dolgos leányok“-ra is alkalmazható. Reméljük, hogy nem sérődnek meg ezen a hasonlaton, melyet ugyanis az ő mentésükre hoztunk fel.

Hogy is szól, az a takaros versike?

„Amit a nagyok művelnek, a kicsik ráfigyelnek. Nézd megélik, hallgatják, maguk is utána csinálják.“

Különfélék.

— **A Lévai Kath. Kőr műsoros adventi vallásos estje** a siker jegyében zajlott le múlt vasárnap. A Kőr hatalmas méretű nagyterme szépen megtelt érdeklődő közönséggel. Az estet Rácz Mariska mély-estésű szavallata vezette be, majd a Kőr estésének régi kipróbált tehetségei, *Randik Aranka* és *Adamcsik Lipót*, *Heckmann István* kitűnő harmónium kíséretével, Proch: Ave Mariáját adták elő, ismert készségükkel. Az énekkettős mély és áhítatos benyomást váltott ki a lelkekből. *Mischák István* plebános, a Kőr elnöke ült ezután a felolvasó asztalhoz. Meggyőző szavakkal esztelte az irodalom és művészet hivatását az örök eszményi és az általános emberi ideál kialakításában. De megállapította azt is, hogy a mai élet mind az irodalom és a művészet egyrésze, mind az ipar és kereskedelem, amely az emberiség életére és működésére erősen rányomja bélyegét, mindjobban eltávolodik ezen nemes irányoktól s az emberiség hovatovább mind-kevesebb súlyt helyez a szellemi javakra s az anyagiág (tultengésbe merül. Azután több nemes szépségű középkori latin chorál háromszólam, művészi erejű előadással gyönyörködtették a közönséget *Bolczek István*, *Adamcsik Lipót* és *Heckmann István*. *Bucsek Erzsébet*, *Györgyi Jenő* és *Reindl Károly* érzelmi, szépen sikerült szavallatai az adventi Krisztusváró bensőséges hangulat érzéseit bontották szét az emelkedett lelkekben. — A következő estély f. hó 22-én lesz.

— **Az árvaház részére** szánt karácsonyi ajándékokat a vezetőség tisztelettel kéri f. hó 23-ig rendelkezési helyére juttatni, hogy a szent estét kellően elkészíthessék az árvák nak.

— **Az Iparos olvasókör kösgazdasági előadása** nagy érdeklődés mellett folyna. A legközelebbi előadás pénteken este (20) pontosan 8 órakor lesz. Előadó: *Beinhorr Dező*. A törvény ismertetése folytatólagosan.

— **A Lévai Keresztény Munkás Egyesület kultúrtejtét** f. hó 15-én ma, vasárnap (Barsi u 11 szám alatt) tartja meg. Műsor: 1) Nyitány. Humorok. Harmónium össetételben, előadja az egyesület saját zenekara. 2) Szavallat. Előadja: *Soss János* (saját verseit szavallja). 3) Szabad-előadás. Tartja: *Mischák István* plebános. 4) Szavallat. Előadja: *Hatskó Erzsike* „Az anya”. Irtja: *Vida József*. 5) Felolvasás. Tartja: *Sloszár János*. (Nő a mai társadalomban). 6) Oimpiászi induló. Előadja: Az egyesület zenekara. Kezdeté este 6 órakor. Belépti díj: 1 K a kiadások fedezéséhez. A vezetőség.

— **A magyar nemzeti párt lévai közpöte a gazdasági válság leküzdéséről.** A magyar nemzeti párt lévai körzetének választmánya 26 szervezet meghatalmazással igazolt kiküldötteinek részvétele mellett vasárnap imponáns gyűlést tartott *Kmoskó Béla* dr. ügyvezető elnök elnöklésével. Még a legtávolabb fekvő szervezetek is elküldöttek meghatalmazottjaikat. A tárgysorozat kiemelkedő pontjai voltak a részletes titkári jelentés, amely a pártiroda munkásságát vázolta, amely munkának eredménye a szervezeti élet kimélyülése, továbbá számos és élénk hozzászólással tárgyalta az ülés a mezőgazdasági válság és az adókérdés léteberő megoldását. A szolvenszkői gazdák különösen sújtó árzuhanás végleg elkezerítette az egész gazdatársadalmat, különösen, amikor látják, hogy a köztársaság más tartományokban a cseh és morvaországai terménypiacokon a kormány lehetetlen tarifapolitájá miatt a terményárak jóval magasabbak és így határozottan az a látszat, mintha a tönkretett szolvenszkői ipar után most már a szolvenszkői mezőgazdaság tönkretétele jönne sorra. A gazda általános türelmes, a végletekig bírja a megpróbáltatásokat, ma azonban már mindenki a véglet határán jár, mert hiszen a terményárak esését nem követte más cikkeknek az olcsóbbodása, sem pedig a közterhek aránylagos leszállítása, vagy a fizetések megnövelése. Az ülésen elhangzott elkezeredett

felszólalásokból kicsendült, hogy a gazdák végső esetben el vannak szánva arra is, hogy piaci sztrájkjal demonstráljanak és küzdjék ki, hogy mértékadó körök foglalkozzanak a mezőgazdasági válság megoldásának lehetőségével. Ugyancsak a gazdasági válsággal szervesen összefügg az ülés tárgysorozatának ama pontja is, amely a gazdák adókérdéseivel, különösen a jöv. adóval foglalkozott. A tárgysorozatot referáló *Beinhorr Dező* az új adótörvény rendelkezései és az adókiértés rendszerét ismertette. Az előadó fejtegetései nyomán egységesen kialakult az a nézet, hogy az adómorál megteremtése az adózó részéről, a valóságának megfelelő és igazolt adatokkal beadott adóvallomással kezdődik és folytatódik az adóhatóságok részéről a törvény világór, félre nem magyarozható alkalmazásával, melynél ki kell gyűzöbölöni azt a mostanáig uralkodó szellemet, amely minden adózóban hazug és a hatóságot félrevezetni szándékozó alanyt lát, akivel szemben a legegyszerűbb álláspont, hogyha az általa bevallott jövedelmet a duplájára, vagy a háromszorosára emeli fel a kiértés, hogy abból ezután az adózó megnyugtatlanság némi csekélységet engedhesse nek le hosszas alkudozás után. Nagyon jellemző volt a referens után felszólaló ügyvezető elnök azon megjegyzése, hogy sajnálja azt, hogy nincsen a teremben a pénzügyi kirendeltség kiküldöttje, mert akkor hallaná, hogy mi az igazság fegyverével akarunk harcolni és az igazságra akarjuk nevelni tagjainkat, de viszont megköveteljük az igazság alkalmazását a hatóságok részéről is. Különös helyesléssel és elismeréssel találkozott az előadó azon fejtegetése, amelynél lándzsát tör az egyénekenkénti elbirálás mellett, illetve a holdankenti általános-szettek rendszerét, azon egyszerű és logikus elvből kiindulva, hogy egyetlen községben sincs egyformán termő hold föld, vagy egy formán gazdálkodó gazda, ha pedig ez nincs, akkor egyforma adóuniformist nem is lehet rájuk huzni. Egyébként a törvény azon intézkedése is, amely vallomáására kötelezi az adózókat, igazolja, hogy az ilyen rendszer homlok egyenest ellenkezik a törvény szellemével. Ezután az elnökséget választotta meg a körzeti ülés. Egyhangú szavazással, az elnök ismét *Bándy Endre* ev. fősperes, ügyv. elnök *Kmoskó Béla* dr. ügyvéd lett. Egyhangulag választották meg a három alelnököt is, akik közül *Majthényi László* földbirtokos a mezőgazdasági szakosztály vezetésére kaptak megbízást; a harmadik alelnök *Kemény Gyula* kiszáda, Alsószécsé.

— **Karácsonyi előadás a Ker Munkás Egyletben.** Dec. 26-án, karácsony második ünnepén táncmulatsággal kapcsolatos teasétlyt rendez a Ker. Munkás Egylet saját helyiségében. Ezalkalmmal előadják műkedvelői „A porszívó” című humoros karácsonyi színjátékot. Az érdeklődők figyelmét az egyesület ezuten is felhívja a kellemesnek ígérző szórakozásra.

— **Uj theológiai tanár.** A budapesti ref. theol. akadémián évek óta betöltetlen *egyháztörténelmi* tanszék rendez tanárává *egyhangú meghívással dr. Csekey Sándor* szekszentmártoni lelkeszt, theol. helyettes tanárt választotta meg a „Dunamelléki Ref. Egyházkerület”. Az ifju professor angol és holland egyetemeken végzett tanulmányai után Ravasz püspök titkára volt, majd a debreceni egyetemen a *dogmatikai* szaksportból *theológiai doktorátust*, később mint szekszentmártoni lelkeszt az *ótestamentum*it, majd az *egyháztörténelmi* szaksportból *theológiai magántanári* képesítést nyert s így a magyar ref. lelkeszképzés és theológiai tudományos munkálkodás mezején jövendő munkássága legzeber reményekre jogosít. (Bkdt.)

— **Eredeti operette bemutató Lévan.** A Lévai Iparos Olvasó Kör székháza javára január hó 11-én táncmulatsággal egybekötött zsinelöadást rendez, mely alkalommal a legkitűnőbb szereposztásban színpadra kerül dr. Kersék—Makra—Barta 3 felvonásos operette a „Szerencse sziget”. Az egész környéken rendkívül nagy az érdeklődés az előadás iránt.

— **Vallásos előadás Nagykalánán.** Dec. 8-án volt az ünnepélyes tagfelvétel a *Rónay János* plebános által megalapított nagykalánai női Maria Kongregációban. A felvételt *Mischák István* lévai plebános végezte tartalmas prédikáció kíséretében. Ezen alkalommal kivonult a lévai női és férfi Maria Kongregáció is Nagykalánára, hogy tanujelöl adja a testvéri össetartásnak. Délután az iskola nagyteremben zsinelöadás volt, a kongregáció javára, melyben *Rónay Iónke*, *Kovácsik Viola*, *Budaváry Emilia* *Scheiber Amália*, *Harrer Luiza*, *Rónay Rózsi*ka, *Bla-zsek Iónke*, *Vanger Irma*, *Haskó Mária*, *Ferenczy Iónka* és *Trinavszky Róza* tünkek ki kedves játékkal. A zindarabot *Vanger István* rendezte negy ügyburgósággal.

— **Eljegyzés.** *Csernak* Juliakát, *Csernak* Izidor leányát eljegyezte *Andrási Nándor* városi fogalmazó Léván. (M. k. é. h.)

— **Eljegyzés.** Dip. agr. *Novotny József*, polg. isk. tan. eljegyezte *Ullmann Márta* nyelvtanárnőt. (M. k. é. h.)

— **Eljegyzés.** *Klein Aranka* Levice, *Neumann Elek* Komarno, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett)

— **Eljegyzés.** *Lehoczky Vilikét* eljegyezte *Gombik Mihály* Léván.

— **A lévai ref. ifjusági egyesület művelői előadását ma megismétli,** közkívánatra. A szépsikerű előadás a ref. tanácsteremben este 7 órakor lesz. Belépti díj 3 korona.

— **A lévai fogyasztási szövetkezet közgyűlése** ma, vasárnap d. e. 11 órakor az Öregtakaréki, (Lévai Takaréki Bank) helyiségében lesz.

— **Teadélután.** Az Izz. Füllérgylet f. hó 15-én ma, vasárnap délután az Izz. Aggmenház aipja javára a Stránszky szálloda különtermében teadélután rendez, melyen Galvay Árpád zenekara muzsikál.

— **Tanügyi áthelyezés.** Lévai Károly igazgató tanító a pozsonyi izr. elemi népiskolához választott meg. Helyébe *Erdős Ignác*ot választották igazgatóvá.

— **Látogatás a lévai sajtgyárban.** A magyar iparos tanácskölával kapcsolatos leánytanonc iskola növendékei, szerdán, igazgatójuk vezetésével, meglekintették a *Friedman* és *Knöpfler*-féle sajtgyárat, ahol a gyártólajdonosok részéről szíves és vendégszerető fogadtatásban részesültek.

— **Teasétly az Iparos Olvasókörben.** A Lévai Iparos Olvasókör karácsony másod napján, f. hó 26-án este a Honvéd utcai helyiségében műsoros teasétlyt rendez, melyre a kör tagjait és azok vendégeit ezuten hívja meg a rendezőség.

— **Cosmos tanár Lévan.** Cosmos tanár a neves grafologus és frenologus a napokban városunkba érkezett, hogy itt is bemutassa tudományát, amellyel nemcsak nálunk, de külföldön is nevet szerzett magának. Cosmos tanár a grafológia és frenologia titkos tudományát a keleti bölcsektől sajátította el, akik között az Assnán nevű egyiptomi városban több mint 30 éven keresztül élt. Mindenkinék megmondja a pontos jellemét, jövőjét. Gondolat olvasás terén oly meglepő eredményeket ért el, hogy a szakértők szerint a bécsi hírneves Scheermannal egy szívonalon áll. Fogad egész nap Posta u. 16 számú lakásban.

— **Újabb panasz a Honvéd utcából.** A Honvéd utca számos lakójának aláírásával a következő levelet kaptuk: Mult számban a „Bars” a Honvéd utca helyzetét leírta és a város előjáróságát intézkedés miatt felhívta. A felhívás eredményt is nyert, mert mult héten a város köbányatörmelékét az utca javítására oda hordattott: sajnos azonban az utcavajítás csak a két első ház előtt történt, körülbelül 3 fol. m. szélességben és 20 fol. m. hosszúságban. A Honvéd u. új folytatásának helyzete nem hasonlítható össze a legutolsó pusztával sem. A háztulajdonosok nem győzik a házak homlokzatát a sártól tisztítani (köporoztatni meszeltetni), kaput, ablakot stb. mosatni, végül pedig kora reggeltől késő estélig az ott lefolyó állatkínzást nézni és a fuvarosok durva káromlásait hallgatni. Újból felhívjuk a városi előjáróság

figyelmét a Honvéd utca helyzetére, azzal a megjegyzéssel, hogy ennek az utcának több lakója is van nem csak azok, akik előtt az utcát rendezték.

Szerecsétlenség tolatás közben. Csütörtökön este a lévai pályaudvaron tolatás közben a tolató mozdony neki szaladt az Érsekújvárról érkezett mozdonynak. A lendület következtében két kocsi kiürrött a sínpárról és egy ember könnyebben megsérült.

A lévai halottszállítás mizéria. Egyszerre több helyről fordulnak hozni és a közönség megbotránkozását tolmácsok jótétele miatt, hogy Léván a szegény halottakat közönséges, piszkos szekéren szállítják a halottasházba. Igazán csodálatos ez, hiszen nem is anyagi áldozat, csak egy kis ötlek kell hozzá, hiszen nem tehetjük fel hogy a humánus gondolkodó temetkezési társulat ne adná oda a gyászokcsijait ilyen alkalomra, díjtalanul vagy csekély díjért, ami igazán nem terhelné meg a városi büdzsét, hiszen ez alig 4-5-ször fordul elő évenként. Bizony megbotránkozást keltett a múlt héten is, midőn koporsóba helyezett halottat szállítottak a hullásházba olyan szekéren, amelyen pár perc előtt még az utcai trágyát szállították. Egy kis kegyeletet kérünk ilyen esetben is.

A XX század szakácsművésze című hatalmas 1000 oldalas, eredeti képekkel illusztrált könyv, melyet Csáky Sándor, a tatrai dr. Szontágh Palacs szanatórium r. t. főszakácsa állított össze rendkívüli gondossággal, megjelent. Ilyen értékes, az egyszerű háztartások izletes főzőstudományától a legfináltabb francia szakácsművészetig mindent tartalmazó könyv, mely egyébként Csáky Sándor 25 éves jubileumára készült, páratlanul áll az eddig kiadott szakácskönyvek között, amit elárul a könyv lexikon formája és gyönyörű technikai kivitel is. A könyvben ötven fejezetet kerestül írja le a szerző a modern szakácsművészet remekait, az ételek, italok és befőttek könnyed stílusban megfogalmazott receptjeit. Külön fejezet számol be a diétikus konyhárról, a polgári háztartások étrendjéről és a befőzések művészetéről. Csáky Sándor neve egyébként is fogalom a szakácsművészet terén, az aranyérmek egész halmaza jelképezi utólráhatatlan képességeit s ha elgondoljuk, hogy a világhírű tatrai dr. Szontágh Palacs szanatórium sok-sok ezer kényes izlésű vendége és diétás betege is hálásan gondol a kitűnő Csáky mesterre, akkor igazán ajánlhatjuk ezt a könyvet minden gondos háziasszonynak. A könyv bolti ára 130 Ké Kapható Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván és a szerzőnél Csáky Sándor főszakács Ujtátrafűred, dr. Szontágh-féle Palacs Szanatórium.

Az Apollo mozgóbar, ma vasárnap a régen várt Száműzők hajója című nagy dráma megy, melynek főszerepében John Barrimore és Dolores Costello brillíroznak. Este két előadás, d. u. 4 órákor mérsékelt árú népeladás: Az ő nagy napja e nagy sport film. Kedden két előadásban, szerdán és csütörtökön egy-egy előadásban A cárevice. Romantikus drámá, saját eredeti kísérő zenével, amely Lehir Ferenc műve, Ivan Petrovics és Marietta Müller. A nagy orosz filmet óriási érdeklődés előzi meg. Szombaton és vasárnap szintén egy világhírű filmalkotás, A szombatok szombatja kerül műsorra. E dráma alcíme: A jazz énekes. A főszerepben Al Jolson és May Mc. Avoy.

Az Orient mozgó a közönség szórakoztatására nagyszerű vidám filmek mutat be. Így ma vasárnap este két előadásban Én Ferenc — Te Ferenc című vígjáték megy; a főszerepekben Mary Kid és Werner Pitschau Dálután mérsékelt helyáru nép és gyermek előadás mérsékelt helyárakkal Be mutatásra kerül: Glória testvér akar Nagyszerű komédia. Kedden egy társadalmi dráma Abbé X. titka megy, a főszerepben Marcella Albani. Szerdán amerikai és német hadirepülők légi küzdelmének egyik tragikus epizódját mutatják be A magányos sás címen Csütörtökön Apát hitelbe! vagy Lázadás a legényegyletben, című vígjáték kerül műsorra. A főszerepekben Kathe v. Nagy és Siegfried Arnoh

Őcső nagy karácsonyi vásár HOLZMANN BÓDOG férfi-, nődivat- és szőnyeg nagyruházában Levice, a legalkalmasabb karácsonyi ajándékok, melyen leszálított árak. M-radékok félig ingyen. 200 K felüi vásárlásnál szép meglepetés!

Londonból megérkeztek a legújabb mintázatu férfi szövetek, amelyek kizárólag Kohn Miksa divatruházában kaphatók. Ugyanott nagymennyiségű szövetmaradék kerül feláron kiadásra.

Mielőtt karácsonyi és újévi ajándékok óráit, ékszert, brilláns vagy ezüst és alpaka tárgyakat vásárolni óhajt, keresse fel HATSCHER KÁROLY 26 éve fennálló üzletét, meg fog győződni elsőrendű minőségű és őcső arairól. Továbbá, vállalom a legkompikáltabb óra és ékszer javításokat, ugyszintén mindennemű arany és ezüst uj tárgyak elkészítését.

Haladunk a korra! Világvarosok mintájára nagy arányu karácsonyi vásárt rendezünk, amely hétfőn vette kezdetét Kohn Miksa divatruházában. Karácsonyi ajándékoknak alkalmas vásznak, zefírek, d-maszok, flanelok, kötött és szelymaruk, valamint férfi és női szövetek nagy választékban melyen leszálított árakon. Ugyanott nagy maradék vásár hihetetlen őcső arakor.

+ OPTIKUS. + Nagy választék szemüvegekben, crikkerekben, lorgonok látoszevek és fényképezési cikkekben Szemüvegek javítása díjtalan, receptnél a llandó szemorvosi felülvizsgálat PICK ENDRÉ DROGERIA LEVICE

Írógép lerakot: NYITRAI ÉS TÁRSA könyvkereskedésében Léván.

Előnyös bevásárlásból eredő seiyem és gypszjuzsvot árúk cecasióban való elarúsítása december 2-án vette kezdetét Blumenthal üzletében.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1929. december 8-tól — december 14-ig.

Születés

Repicky János Durcová Teréz fiu Miklós Ferenc.

Halálozás.

Boch Samu 75 éves. — Lalo Tamásné szül. Cseh Rozália 34 éves. — Psenák Kelemen 75 éves.

Gabonaárak :

Levice, 1929. december hó 14-én

Buza	—	100 kgr.	—	146 kor.
Rozs	—	"	—	110 "
Árpa	—	"	105	110 "
Zab	—	"	—	105 "
Kukorica	—	"	—	110 "
Bab	—	"	—	250 "
Lóheremag	"	"	—	600 "
Lucernamag	"	"	—	700 "

VALUTAÁRFOLYAMOK

Sárosmegyei Népbank Levice, jelentése.

	dec. 7-én:	dec. 14-én:
100 pengő	—	588
100 osztrák schilling	—	472
1 angol font	—	163
1 amerikai dollár	—	33 20
100 svájci frank	—	652
100 francia frank	—	132
100 líra	—	175
100 német márká	—	804
100 dinár	—	59
100 lei	—	20

Meghívó.

A LÖKI TEJSZÖVETKEZET IGAZGATÓSÁGA meghívja a tagokat **Lőkön, 1929. év december hó 22-én d. u. 4 órákor** a községházán tartandó **közgyűlésre.**

TÁRGY: Az 1928. évi számadások felolvasása és jóváhagyása.

Az Igazgatóság.

SPORT.

Rovatvezető: BOROS BÉLA.

LTE-ÉSE 3:0 (1:0) bíró Róth Nyitra. Nagy és lelkes közönség előtt játszotta le LTE utolsó bajnoki mérkőzését ebben a szezomban. A győzelmet megérdemelte, mert a kapu előtt jobban ki tudta használni a helyzeteket, mint a nagy technikával játszó ellenfele. A mérkőzés egy kimondott bajnoki mérkőzés volt, hol elejétől kezdve mindkét csapat a legnagyobb lelkesedéssel küzdött a sokjelentő győzelemért. Az első féldő 20. percében Tu ak lötte a vezető-gólt. A második féldőben már a 4. percben Feuermann kettőre szaporítja a gólok számát és nem sokkal ezután Tóth a közönség nagy lelkesedése közepette lövi a harmadik gólt. Az ÉSE csapata mindazonáltal meg a durvaságotól sem visszariadva igyekszik az eredményen szépen, azonban az LTE szilárd védelme mi ideá támadást már csirájában elfojtott. A mérkőzés nem volt teljesen ment a durvaságtól sen, — egyizben A-bert az ÉSE kapusa sőtőt meg véletlenül az arcra. — Bankót a második féldő elején N-der II. úgy vagta el, hogy rögtön kiürrött a jobb felső karja és öbön kellett a pályáról kivinni, ahová aztán vissza sem térhetett. A második féldő végefelé a már teljesen kifulladt Keller, akkor, amikor látta, hogy a megszökő Pieskót beérni nem tudja, hátulról olyan durván faultolta, hogy a mérkőzés jól a kezében tartó bíró, kénytelen volt őt a pályáról leküldeni.

LTE játékosai mindannyian nagyszerűt nyújtottak és megmutatták, hogy nem „Kotlából” tanultak footballozni, hanem minden tekintetben igyekeztek igazolni az utóbbi időkben elért szép eredmények realitását. Lásley az eddigi legjobb védést mutatta be, két jelenete kiván megörökítést: először, amikor a 16-osra kiszökő N-der II. labaira vetette magát és szedte le onnét a labdát, — másodsor pedig, amikor fekvő a rafutó N-der II. és Hochfeld legerélyesebb fellépésére nem engedett, hanem a labdát a bírói közelelépésig magánál tartotta. Fodor kiválóit nyújtott, ugyszintén Hanák is minden dicséretet megérdemel, mert decára, hogy betegén játszott, mégis szorintánk a két közvetlen védelem közötti különbség döntötte el a mérkőzés sorsát. Bankó megszökött agítással, Burtovszky az eddiginél valamivel gyengébben és Mandi a legutóbbinál jobban játszottak. Tóth jó volt, Pieskó, Feuermann és Czellar belső trío sokat és feleslegesen kalandozott el helyárról Pieskó agilisán, Feuermann nagy lendülettel és ésszel, de Czellar lassan játszott. Czellar a második féldőben, mint fedezet elég jól bevált. Tulak igazolta a várakozást, amár a második féldőben meg-lakozott rajta az 5 hsti kényszer pihenő.

ÉSE csapata nagyobb rutinjával tünt ki, azonban már az első gól után kezdtek keptetőni a játékosai, míg a második, de különösen a harmadik gól után teljesen elvesztették a fejüket és sokszor önzökösödés-sel, majd durvaságokkal tarkították a mérkő-zést. Róth bíró minden tekintetben kifogástalanul működött.

LTE V. évi rendes tisztújító közgyűlését január hó 5-én tartja meg a városi szálló nagytermében

Az évente rendezendő álarocsbál február hó 15-én lesz megtartva.

CsAF. MLSz. pozsonyi kerületének bajnoksága az ősi fordulóban:

CSAPAT	Helyezés	Lejátszott	Győzött	Előnyt	Veszített	Gólt adott	Gólt kapott	Pontszáma
Husos KFC	II.	10	8	1	1	31	13	17
Liget	III.	10	7	2	1	28	16	15
VAS	IV.	10	5	1	4	35	26	11
ÉSE	V.	10	5	1	4	24	21	11
LTE	VI.	10	4	—	6	20	25	8
Cernagyár	VII.	10	3	2	5	21	32	8
Makkabea	VIII.	10	1	5	4	13	16	7
PIE	IX.	10	3	1	6	20	37	7
Kabalgyár	X.	0	3	—	7	10	33	6
Donaustadt	XI.	10	1	2	7	12	25	4

Házilag savanyított káposzta kapható kálója 2 K, FISCHER GEZA Mángorló utca 1. 1741

Císló: 12187—1929. szám.

Vyháská.

Na základe § 8. zákona zo dňa 19 decembra 1919. číslo 663. Sb. zák. a nar. oznámuje sa, že stáe vo ičské soznamy sú na dobu 8 dní, počínajúc dňom 15. dec. 1929. a končiac dňom 22. decembra 1929. k verejnemu nahliadnutiu vyloženie, a to (miestnost) v notárskom úrade (mestský dom, priz. čís. 5.) od 8. do 12. a od 2. do 6. hod.

Námietky proti týmto soznomom možno podot vo výsudejenej osmidennej lehote u obecného úradu.

Levice, dňa 14. dec. 1929.

Koralowsky

hl. not. taj. - j. főtítár.

7647—1929. szám.

Kivonat.

Léva város képviselőtestületének 1929. évi november hó 28. napján tartott rendkívüli ülésnek jegyzőkönyvéből.

Uj polgári isk. közp. fűtési munkálatai

Határozat.

Levice város képviselőtestülete névszerinti szavazással szótöbbséggel az új polgári iskola épület központi fűtési munkálataival a „Hygea spoločnosť s. r. o. pro ústředí topení a zdravotnických zařízení Moravská Ostrava“ céget a benyújtott és 1928. augusztus 16.-án kelt 229.009 K. 15 f. azaz Kettőszázhuszonkilenczerekenlécrona 15 fillér végösszegű költségvetésének egység-árai alapján megbizza.

Az igazgatói lakás központi fűtése az 1927/1929 sz. április hó 8.-án kelt képviselőtestületi határozat értelmében kivételre nem kerül.

Kiadta:

Koralowsky

j. főtítár.

Hirdetmény.

A törvények és rendeletek tárában lévő 1919 évi dec. hó 19-iki 663 sz. törvény 8 § a alapján köztudomásra adatik, hogy az allandó választói névjegyzékek 8 napra, azaz 1929. december 15-ével kezdődőleg 1929 dec. 22 ig befejezőleg nyilvános megtekintésre vannak kitéve és pedig (helyiség) a jegyzői hivatalban (Városháza földsz.) a következő órák alatt: 8—12 és 2—6.

Az ezen névjegyzékek elleni ellenvetések a fentemlített 8 napi határidőn belül nyujtandók be a községi hivatalnál.

Guba János

starosta. - városbíró.

Lévai járási
garamvizi halászléi társulattól.

Halászléi jog haszonbérbeadására

A lévai járási garamvizi halászléi területein gyakorolható halászléi jog az alább megjelölt üzemszakaszok szerint 1930. évi január hó 1.-től kezdődő 3 évre nyilvános árverésen az alábbi kikiáltási árak mellett haszonbérbe fog adni. A nyilvános árverés Léván a lévai Kaszinó zöldkert-utcai helyiségében 1929. évi december hó 18-án szerdán d. e. 11 órakor lesz megtartva.

Az üzemszakaszok és kikiáltási árak a következők:

1.) Kiskoszmály község felső határáról Marosfalva község alsó határáig terjedő kb. 176 kat. hold területű üzemszakasz kikiáltási ára 450.— K.

2.) Kiskálna község jobbparti felső határáról Felsővárad község felső határáig terjedő kb. 168 kat. hold területű üzemszakasz kikiáltási ára 400.— K.

3.) Felsővárad község felső határáról Zsemlér község balparti alsó határáig terjedő kb. 228 kat. hold kiterjedésű üzemszakasz kikiáltási ára 400.— K.

4.) Zsemlér község balparti alsó határáról Nemesoroszi község balparti alsó határáig terjedő kb. 217 kat. hold területű üzemszakasz kikiáltási ára 1,360.— K.

5.) Nemesoroszi község balparti alsó határáról Garamdamásd község alsó határáig terjedő körülbelül 280 kat. hold területű üzemszakasz kikiáltási ára 600.—

6.) Garamdamásd község alsó határáról Csata község alsó határáig terjedő kb. 176 kat. hold területű üzemszakasz kikiáltási ára 1,250.— K.

Az árverés részletes feltételeiről alulírott igazgató nyujt bővebb felvilágosítást.

Kelt Léván, 1929. évi december hó 7-én tartott választmányi ülésben.

Dr. Laufer Arthur

halászléi társulati igazgató

Új cukrászda Léván!

Van szerencsem értesíteni Léva és vidéke nagyérdemű fogyasztó közönségét, hogy

LÉVÁN,
Szepešy utca 12. sz. alatt

cukrászdát
nyitottam.

Naponta a legfinomabb sütemények kaphatók.

Kérem a n. é. közönség pártfogását kiváló tisztelettel

ZSITTYAN REZSŐ cukrász.

Eladó Koltár utcában újonnan épült lakóház. Ár: 2 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, kamra. Azonnal beköltözhető. Bővebbet SLEHER JÁNOS kőműves mesternél, Deák Ferenc utca 26. 1750

Megjelent

CSÁKY SÁNDOR;

A XX. SZÁZAD
SZAKÁCSMŰVÉSZETE

c. 1000 oldalas, több mint 150 ábrával és illusztrációval díszített hatalmas munka. Az utolsó évszázad legnagyobb és legtekintélyesebb szakácsművészeti albuma ez a nyomdailag is elsőrangú kiállításban megjelent könyv, melyet biztosan nevezhetünk a magyar háziasszonyok aranykönyvének. Ötven fejezetben keresztül szisztematikusan sorrendben közli a modern szakácsművészet termékeinek leírását, ételtek és italok könnyed stílusban megfogalmazott receptjeit. Külön fejezet számol be a diétikus konyháról, a polgári háztartások étrendjéről és a befőzés művészetéről.

Ára 130.— Ké. Kapható Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván és a szerzőnél Csáky Sándor konyhafőnöknél Ujtátrafüred, Dr. Szontag-féle Palace szanatórium

Szerda, december 18.

BUDAPEST. 9.15 Honvéd zenekar hangv. 9.30 Hírek. 9.45 A hangv. folyt. 11.10 Vizállásjelentés. 12 Déli harangszó. 12.05 Hangverseny. 12.25 Hírek. 12.35 A hangv. folyt. 13 Pontos idő. 14.30 Hírek. 15.30 Morse-tanfolyam, 16.10 Csermák Anna előadása: „Öltözöküdjünk magyar izléssel”. 16.45 Pontos idő, hírek. 17.30 Zsinyay Zoltán elbeszélései. 17.40 Pertis négy cigányzenekara. 18.45 Olasz nyelv. 19.25 Rádióamatörposta. 20 A Nemzetközi Rádió, Német Est. Utána: kb. 21.50 Pontos idő, hírek. Majd: Gramafon.

BRATISLAVA. 11.30 Gramafon. 12.30 Nyitányok. 16 Gramafon. 16.30 Weber zeneszerzeményeiből.

PRAHA. 11.15 Gramafon. 12.30 Zene. 19.05 Fuvoszkenar. 20—22.15 Német est közvetítése Berlinből.

Csütörtök, december 19.

BUDAPEST. 9.15 Hangverseny. 9.30 Hírek. 9.45 A hangv. folyt. 11.10 Vizállásjelentés. 12 Déli harangszó. 12.05 Házikvartett hangv. 12.25 Hírek. 12.35 A hangv. folyt. 13 Pontos idő. 14.30 Hírek. 16 Rádió Szabad Egyetem. 17 Honvéd zenekar hangv. 18.45 Gyorsírás. 19.25 Angol nyelv. 20 Kabaré-előadás a Studióban. 21.30 Hangverseny. Utána kb. 22.30 Pontos idő. Majd: Rigó Jancsi cigányzenekara.

BRATISLAVA. 11.30 Gramafon. 12.30 Zene. 16 Gramafon. 16.30 Rádiózenekar. 19.05 Zene.

PRAHA. 11.15 Gramafon. 12.30 Zene. 16.30 Kamarazene. 19.05 Katonazene. 20 Kares: „Szülőföldem” c. szindarabja. 22.15 Zene.

WIEN. 11 Gramafon. 15.30 Silving-zenekar. 20 Schönherr: „Atiro Judás” c. háromfelvonásos népdramája. Utána a Dostal-zenekar játéka.

Péntek, december 20.

BUDAPEST. 9.15 Balalajkazenekar hangv. 9.30 Hírek. 9.45 A hangv. folyt. 11.10 Vizállásjelentés. 12 Déli harangszó. 12.05 Honvéd zenekar hangv. 12.25 Hírek. 12.35 A hangv. folyt. 13 Pontos idő. 14.30 Hírek. 15.45 Képtávtel. 16.15 Józsa Rezső mesél a gyermekeknek. 16.45 Pontos idő, hírek. 18.30 Mit üzen a rádió? 19.35 Hangverseny. 22.15 Somogyi Gyula francianyelvű előadása. Utána: Pontos idő, hírek. Majd: Bachmann-jazz.

BRATISLAVA. 11.30 Gramafon. 16 Szólisták hangv. 17.30 Magyar óra. 19.05 Zene. 21 Tánccene.

PRAHA. 11.15 Gramafon. 12.30 Zene. 16.30 Rádiózenekar. 19.05 Gramafon. 20 Zene. 21—22 Hangverseny. 22.30 Modern zene.

WIEN. 11 Gramafon. 15.30 Gramafon. 16.25 Hangverseny. 20.05 A bécsi népegyesület karácsonyi hangversenye.

Szombat, december 21.

BUDAPEST. 9.15 Házikvartett hangv. 9.30 Hírek. 9.45 A hangv. folyt. 11.10 Vizállásjelentés. 12 Déli harangszó. 12.05 Gramafon. 12.25 Hírek. 12.35 A hangv. folyt. 13 Pontos idő. 14.30 Hírek. 16 Meister Ferenc előadása: Bem apó karácsonyi ajándéka Kolozsvárnak. Bem apó nagyszabesi csele. 16.45 Pontos idő, hírek. 17 A Kisfaludy Társaság irodalmi delutánja. 20.15 Kacsóh Pongrácz emlékműpely. 21.30 Zathureczky Ede hegedűművész hangv. 22.15 Pontos idő, hírek. Majd a Fejes szalonzenekar. Horváth Gyula cigányzenekar.

A „BARS” rádió műsora

Vasárnap, december 15.

BUDAPEST. 9 Hírek, 10 Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. 11.15 Görög-katolikus istentisztelet. 12.45 Pontos idő. Utána: Honvéd zenekar hangv. 15.30 Földm. minisztr. rádióelőadások. 16 Rádió Szabad Egyetem. Utána: Pontos idő. 17.15 Négy egyfelvonásos. 19.10 Sporteredmények. 19.25 Operaház előadása. „Fidelio”. Dalmű 2 felvonásban. Utána kb. 22.30 Pontos idő. Majd Magyar Irre cigányzenekara.

BRATISLAVA. 16—17.30 Katonazene. 18 Vávra „A nagy uraság” című egyfelvonásos vígjátéka. 21—22 Tánccene.

PRAHA. 11 Beogradí szimfonikus hangv. 13 Gramafon. 16 Katonazene. 19 Lövész-hangverseny. 20 Rádiózenekar. 22.15 Zene.

WIEN. 10.30 Egyházi dalok a capella-karra. 11.0 A szimfonikus zenekar hangversenye. 18.50 L. Turell Severin zongorajátéka. 20.10 Straus öskár: „Varázskeringő” c. háromfelvonásos operettje.

Hétfő, december 16.

BUDAPEST. 9.15 Házikvartett hangv. 9.30 Hírek. 9.45 A hangv. folyt. 11.10 Vizállásjelentés. 12 Déli harangszó. 12.05 Rigó Jancsi cigányzenekara. 12.25 Hírek. 12.35 A hangv. folyt. 13 Pontos idő. 14.30 Hírek. 15.45 Képtávtel. 16.20 Asszonyok tanácsadója. 16.45 Pontos idő, hírek. 17.10 Molnár Endre novellái. 17.40 Gramafon. 18.40 Német nyelv. 19.30 A Filharmoniai Társaság hangv. a Vigadóban. Utána Sovánka Nándor cigányzenekara. 22.15 Pontos idő, hírek. Majd a cigányzene folyt.

BRATISLAVA. 11.30 Gramafon. 12.30 Zene. 16 Gramafon. 16.30—17.25 Rádiózenekar. 18 Kamarazene. 20 Kabaré. 21.30 Tánccene.

PRAHA. 11.15 Gramafon. 12.30—16.30 Zene. 21.30 Kalix zongoraművész játéka. 22.15 Gramafon.

WIEN. 11 Gramafon. 15.30 Silving-zenekar.

17.30 Zenes gyermekóra. 19 Wagner: „Tannhäuser” c. háromfelvonásos operája.

Kedd, december 17.

BUDAPEST. 9.15 Gramafon. 9.30 Hírek. 9.45 A hangv. folyt. 11.10 Vizállásjelentés. 12 Déli harangszó. 12.05 A Mándits-szalonzkenekar hangv. 12.25 Hírek. 12.35 A hangv. folyt. 13 Pontos idő. 14.30 Hírek. 16 Hegyaljai Kiss Géza novellái. 16.45 Pontos idő, hírek. 17.10 Weyand Tibor énekszámai a rádió házikvartettjének kíséretével. 18 Lukinich I. dr. e. t. előadása „Magyarország történelme életrajzokban”. 18.30 Francia nyelv. 19.10 Undi I. vidám karcolatai. 19.45 Beethoven emlékhangverseny. Utána: Farkas Jenő cigányzenekara. 22.10 Pontos idő, hírek. Majd: A cigányzene folytatása.

BRATISLAVA. 11.30 Gramafon. 12.30 Zene. 16 Gramafon. 16.30 Szólisták hangversenye. 17.20 Operaszínek. 19.05 Zene. 20.22 Rádiórevü (tizenhat szám).

PRAHA. 11.15 Gramafon. 12.30—16.30 Zene. 19.05 A klárvói vakok hangv. 20 Rádiózenekar. 21 Schweyda hegedűművész játéka. 21.30 Schulhoff Ervin zongorajátéka. 22.15 Tánccene.

WIEN. 11 Gramafon. 15.30 Haupt-zenekar. 20 Zenekari verseny.

Palyaudvarosor 8. szám mellett levő új házban lakás kiadó. Érdeklődni lehet ugyanott. 1792

Egy modern 8 szobás földszinti és két utcai bejárattal, műhelynek, raktárnak és üzletnek is alkalmas három szobás souterain lakás kiadó. Bővebbet a kiadóban. 1791

Egy jobb házból való fiu tanoncnak feivétetik, HAVAS SÁNDOR kéményseprő mesternél, Zselizen. 1780

Eladó 200 □-5les, esetleg 100 □-5les háztelkek Léván. Bővebbet SZÜCS ISTVÁNNÁL, Ujtelep 12. utca. 1788

Fűszerüzlet legforgalmasabb helyen berendezéssel és áruval átadó. Bővebbet a kiadóban. 1786

Tanuló felvétetik ZSITTYAN REZSŐ cukrász Léva, Szepessy utca 12. 1784

A város legforgalmasabb helyén két nagy utcai szoba, emeleten kiadó. Irodának alkalmas. Cím a kiadóban. 1783

Bukk tűzifát aprítva és hasábkoban azonnal szállít MALOYER AGOSTON Levice, Szepessy u. 22. Telefon 89. 1781

Butorozott szoba, külön bejárattal, kiadó. Honvéd u 19 1777

Egy használt mészáros jégsezekrény eladó BALLOG mészárosnál. 1766

Schunda-féle 5-ös számú, használt cimbalom, jókarban eladó. Cím: HORVÁTH IMRE, Kissalló. 1764

Butorozott szoba konyha kiadó. Part utca 2. szám. 1769

Szoba konyha kiadó. Rozmaring utca 24. 1772

Külön bejárattal butorozott szoba azonnal kiadó Ladányi utca 5. 1776

Barsi utcában 2 modern ház eladó, vétel esetén beköltözhető. Érdeklődni lehet: BARBARA, Botka utca 1. 1793

Butorozott szoba kiadó. Klapka u 6. 1795

Eladó Órhegyen 1 hold szőlő, részben kiültetve, hajlék és pincével. Cím a kiadóban. 1787

Élő dunai halakra előjegyzéseket készítenetl elfogad LACHKY csemegés, főtér és Jókai utca. Karácsonyi cukorkák, díszek nagy választékban.

Építőmesterek figyelmébe!

Szoba, konyha, spajz és folyosó, melynek összes munkélatát nincs befejezve, sürgősen, potomáron, szabadkézből eladó. Kosztolányi Béla, Mángorló-köz 15.

2 beltelek egybe vagy külön, eladó. Cím a kiadóban. 1761

Zongorakészítő és hangoló JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadói hivatala. 1626

A város centrumában, ujonnan épült házban egy üzlethelyiség raktárral és egy kétszobás lakás azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 1540

Különbejárattal butorozott szoba december 15-től kiadó László u. 5. 1757

Lakótársnőt keres egyedülálló nyugdíjas özvegyasszony. Bővebbet a BARS kiadóban. 1412

Privat disznóöléseket vállal: Kaurzel Béla Botka utca 23. 1766

NAGY KARÁCSONYI MEGLEPETÉS!

200 Kor. bevásárláshoz egy pipere garnitúrát kap

Link Bernát

divatruházában — Levice - Léva.

Mélyen leszállított árak!

Én a „PFAFF“ varrópépen varrok a legszivesebben mert egy varrógép sem varr könnyebben, **hímez és stoppol SZEBBEN!**

Előnyös fizetési feltételek!

Az összes gyártmányu KERÉKPÁROK és alkatrészek.

Legjobb minőségű Vadászfegyverek TÖLTÉNYEK és vadászati cikkek.

LÖPOR és ROBBANTÓSZER ÁRUDA.

Gramafonok és lemezek Legujabb Slágerek!

BAROSKA J. LEVICE, mechanikus és puskaműves.

Nagy karácsonyi ajándék rádió vásár.

„Radiotechnika“ **Kaiser Sándor**

műszaki üzletében. MÁRTONFFY U. 2. Telefon 72.

Rádió készülékek teljes felszereléssel 6 és 12 havi kedvező részletfizetésre kaphatók. A vételnél csupán 20 % fizetendő. Ezáltal módot nyújtok mindenkinek, hogy elsőrendű rádiókészüléket felszereltesen.

Rádió készülékek. — Hangosan beszélők. — Akkumulátorok. — Saját akkumulátor töltő állomás.

KARÁCSONYI OCCASIO

meglepő olcsó árakkal!

HOLZMANN ERNŐ úri, női és gyermek divatáruházában.

Kötött kabátok, pullóverek, szvetterek, gyapju harisnyák, gyermek garniturák,
nagy árengedménnyel lesznek kiárusítva.

Győződjön meg-

Győződjön meg-

Nagy választékban mindennemű divatcikkek.

VIVAMOL kiváló angol
nyálkaoldó
pastilla

KÖHÖGÉS, NATHA, MEGHÜLÉS ellen

Kapható:

Salvátor gyógytár Levice

Nagy karácsonyi vásár!

Óriási választék a legszebb
karácsonyi ajándékokban,

u. m.: Porcellán- és üveg
luxuscikkek, szerviszek alpacca-
és fémdisztárgyak, bördiszműárak,
— játékokban stb. stb —

OLCSÓ ÁRAK!!

Vámos Mór, Levice.

üveg, porcellán és diszműaru keresk.

Legolcsóbb

karácsonyi

ajándék az

ékszer!

14 kar. arany pecsét gyűrű már 48 K

" " " fülbevaló " 50 "

gyermek fülbevaló " 25 "

— is kaphatók —

Steiner Testvérek

LEVICE.

(Bat'a céggel szemben!)

Lámpással sem talál

kedvesebb és célszerűbb

karácsonyi ajándékot, mint

a tökéletes **RADIO!**

Siessen antennáját még a KARÁCSONYI
ÜNNEPEK előtt felszereltetni

RADIO CENTRAL

KERN TESTVÉREK áruházában.

TUNGSRAM, TELEFUNKEN és PHILIPS radiok
kedvező részletfizetési feltételek mellett.
Tekintse meg legújabb Tungstram és Telefunken
villamos hálózatba kapcsolható (anod és akkumu-
látor nélküli) radio készülékeinket.

Tökéletes antennák szerelését

Akkumulátorok töltését

Radiokészülékek szakszerű javítását

és átalakítását jutányosan vállaljuk.

Tekintse meg Karácsonyi radio kiállításunkat!

Kern Testvérek, Léván

radio- elektrotechnikai és műszaki szaküzlet

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
a karácsonyi ünnepekre való tekintettel
naponta reggel 1 $\frac{1}{2}$ 7 órától

FRISS urasági TEJ kapható

bármily mennyiségben.

Egyben felhívom a n. é. közönség b. figyelmét

I-a minőségű nyitrai Ardád gőzmalmi lisztjeim
mélyen leszállított áraitra.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve,
maradok teljes tisztelettel:

Grapka Mihály Levice

(Hurbanová) Deák Ferenc u. 22.

Telefon 93.

Legkevesebb 15%-ot takarít meg minden bevásárlásnál

ha **ADLER** divatáruházban vásárol!

LÉVA, Márton'fy utca 1.

Karácsonyi ajándékoknak

kötött, szövött és divatárúk meglepő olcsó árakon.

Uj üzlet!

Uj árak!

„Ratopax“ a mérgegmentes patkány, egér irtószer már Léván kapható! Vezérképviselőt Slovenskóra és Rusinskóra: SMOGROVICS ÁRPÁD gyógyszerész Léva, Főter. Vizontelsdóznak eredeti gyári áron

LACZKÓNÉ

vegyileg fest, tisztít és mos, jutányos árak mellett
női és férfi ruhákat.

Gallérok 70 f.

Léva, Szegényház sor 1. szám

Tüzifa, szén, koks

Kicsinyben és nagyban
Ia minőségben

Eckstein Ferencnél

Levicén

kapható telefon 102.

Városi megrendelő:

DOBROVITZKY hírlapirodájában is telefon 81.

KINO ORIENT MOZI

Vasárnap, december 15-én 1/26 és 1/29 órakor

A szezon legnagyobb filmalágere

ÉN FERENCZ — TE FERENCZ

Előrendű vígjáték.

Főszerepben: MARY KID, Werner Pitschau.

Vasárnap délután 1/23 és 4 órakor

nagy nép és gyermekelőadás.

GLORIA TESTVÉRT AKAR.

Nagyszerű komédia.

Keddén, december 17-én 1/29 órakor

STÁGER FILM

ABBÉ X. TITKA

Megható társadalmi és szerelmi dráma.

Főszerepben: Marcella Albini és Wilhelm Dieterle.

Szerdán december 18-án 1/29 órakor

A világháború szenzációs filmje

A MAGANYOS SAS

Az amerikai-német repülőik légi harca.

Csülörtökön, december 19-én 1/29 órakor

Nagy vígjáték est

APÁT HITELEBÉ

Kitűnő mulattató vígjáték.

Főszerepben: Käthe v. Nagy, Siegfried Arno.

SZALON ZENE.

A karácsonyi ajándék

LEGYEN értékes

LEGYEN tartós

LEGYEN örömet okozó

és ne legyen drága!!

Jöjjön és győződjön meg!!

KOHN MIKSA

divataruházában Levicén.

Eladó

csak 5500.— Kő.-ért, egy keveset használt
500 ccm.

TRIUMPH

motorkerékpár.

Cim a kiadóban.

A legszebb karácsonyi ajándék a

RÁDIO.

Összes Philips és Telefunken
aparátok és hangszórók
részletre is

SZÉKELY GYULA Rádió szaküzlet LEVICE

Hviezdoslav u. 9.

Müncheni Salvátor Sör

kizárólag HRDINA vendéglőjében.

Minden vásár- és ünnepnap
friss csapolás.

Karácsonyi ajándékokat
DIVATÁRU CIKKEKBEN

Legjutányosabban szerezhethet be
LESZÁLLÍTOTT ÁRAKBAN

GERTLER FÜLÖP

cégnél

LEVICE, HVIEZDOSLAV UL. 10.

Karácsonyi vásár!**Értesítés!**

Tisztelettel értesitem a m. tisztelt vásárló közönséget hogy a karácsonyi ünnepekre **fűszer és csemege arukat** valamint 1-a új borokat **vörös és fehér Óborokat** ajánlok a legolcsóbb árban. - Oroszka és lévai hengeralmi lisztek és rétesnek való amerikai liszt kapható. - Saját pörkölésű kávék és kávékeverékek. Eredeti orosz és kínai tea különlegességek. — **Nagy választék karácsonyfadiszek és cukorkákban.**

Becses pártfogásukat kérve:

FISCHER GÉZA

fűszer és csemegekereskedő
LEVICE, Mángorló u. 1.

KINO—APOLLO—MOZI

Vasárnap, dec. 15-én, 6 és 1/2 9 óra-
SLAGER FILM!

A száműzöttek hajója

Dráma 9 felv.

Főszerepben: **Jonh Barrymore**
és **Dolores Costello.**

Délután 4 óraker 1, 2, 3, 4, 5 Ké,
beléptidij mellett Népelőadás

Az ő nagy napja

SPORT FILM!

Kedden, dec. 17-én 6 és 1/2 9 óraker

Szerdán, dec. 18-án 1/2 9 óraker

Csütörtökön, dec. 19-én 1/2 9 óraker

SLAGER FILM!

Cárevics

Dráma 7 felvonásban

Főszerepben: **Ivan Petrovics.**

Szombaton, dec. 21-én 1/2 9 óraker

Vasárnap, dec. 22-én 6 és 1/2 9 óraker

Slager film!

Szombatok - Szombatja

(a Jazz-Énekes).

Dráma 8 felv.

Főszerepben: **AL JOLSON** és
MAY Mc AVOY.

26 év óta főnnálló

és a n. é. közönség bizalmát mindig kiérdemlő műtermemben a legkényesebb izlést is kielégíthetem **művészi fényképfelvétellel.**

Műtermemben speciális gyermek, portré és csoport fővételeken kívül készülnek aquarellek, fénykép-nagyítások öreg képek után is, valamint minden, e szakmába vágó munkák. Azonkívül megrendelésre külső felvételeket (Interieur, Exterieur) is elvállalok. Villany fővételeket a késő esti órákban is.

A n. é. közönség pártfogását tisztelettel kérem

Nagy Arthur

Léva, Kálvin palota II. em.

KARÁCSONYI VÁSÁR!!!

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasáruházában

Alapítottatott 1881.

LÉVÁN.

Telefon szám 14

Legelőszzerűbb karácsonyi ajándékok!

Legjobb fűszer és csemegearuk!

Prágai karácsonyi kis sonkák! — Uradalmi teavaj. — Angol rumok és tea különlegességek. — Likőrök, cognac és pecsenyeborok. — Desszert cukorkák. **KARÁCSONYI KIS PEZSGÓK!**

KARÁCSONYI CUKORKÁK, függelékek, karácsonyfadiszek, gyertyák, csillagszórók és villamos illuminációs gyertya készletek

A legelőcsőbb modern háztartási és konyhafelszerelési cikkek Villamos főzőedények, vasalók, kávé és teafőzőgépek Villamos poroszívógépek. A pacca evőeszközök. Korcsolyák, ródik, fényképezési és vadászati cikkek.

Tekintse meg karácsonyi kiállításunkat!

Karácsonyi ünnepek előtt

friss élő dunai és balatoni halak!

Előjegyzéseket már most kérjük feladni.

Megkezdődött a**Karácsonyi vásár!!**

NEUMANN GÉZA

DIVATÁRUHÁZÁBAN.

Férfi ingek
nyakkendők
kalapok
harisnyák
keztük
szvetterek
stb. stb.

női kötött ruhák
pull-overek
gyapjú harisnyák
gyermek kötött ruhák
„ harisnyák
„ garnitúrák
stb. stb.

zsebkendők, törülközők, plaidek ernyők!

Mélyen leszállított szabott árak!